

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20101202-132)

betreffende het

**programma van de openbare
dienststopdrachten 2012 van Sibelga**

gegeven op basis van artikel 25 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en op basis van artikel 19 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Inhoudsopgave

0	Algemeen kader.....	4
0.1	Juridische grondslag.....	4
0.1.1	Elektriciteit.....	4
0.1.2	Gas.....	6
1	Context en voorgeschiedenis	8
2	Budget 'Overheads'	9
3	Analyse betreffende de openbare dienststopdrachten van sociale aard.....	10
3.1	Beheer van de beschermde afnemers	10
3.1.1	Beschrijving van de opdrachten	10
3.1.2	Evolutie van het aantal beschermde afnemers	11
3.1.3	Analyse van de werklust	14
3.1.4	Budget.....	14
3.2	De levering aan de beschermde afnemers.....	16
3.2.1	Ramingen van de hoeveelheid geleverde energie	16
3.3	Technische prestaties	18
3.3.1	Plaatsing en verwijdering van vermogensbegrenzers.....	18
3.3.2	Plaatsing van gasstoppen.....	22
3.3.3	Veiligheid van de binnengasinstallaties.....	22
4	Dienst voor de behandeling van klachten	23
5	Bevoorrading van beurzen en feestelijkheden	24
6	Verbetering van de energieprestatie van openbare verlichting	24
6.1	Beheer van de straatverlichting.....	25
6.1.1	Energiekadaster van de straatverlichting	25
6.1.2	Onderhoud van het park.....	26
6.2	Stroomverbruik van de verlichtingspalen	28
6.2.1	Historiek van de vijf laatste jaren	28
6.2.2	Evolutie voor de komende vijf jaar	29
6.3	Investeringsprogramma	29
6.3.1	Constructie van de installatie.....	30
7	Conclusies	32
8	Bijlagen.....	33

Lijst van afbeeldingen

Grafiek 2 Evolutie van het aantal geïnstalleerde vermogensbegrenzers	18
Grafiek 4 Budget veiligheid van de buitengasinstallaties	23
Grafiek 6: Evolutie van het aandeel van hogedrukkwiklampen in het verlichtingspark ten gunste van hogedruknatriumlampen.....	25
Grafiek 8: Aantal defecten aan verlichtingspalen in het BHG.....	27
Grafiek 10: Evolutie van het stroomverbruik van de verlichtingspalen.....	29

Lijst van tabellen

Tabel 2 Budget overheads en extra kosten	9
Tabel 4 Budget "beheer van de beschermde afnemers"	15
Tabel 6 Evaluatie van het aantal beschermde leveringspunten en hun verbruik, bevoorraad door Sibelga voor het jaar 2012.....	16
Tabel 8 Theoretische hypothese en budget 'levering van energie aan de beschermde afnemers'	16
Tabel 10 Totaal budget 'levering aan beschermde afnemers'	18
Tabel 12 Budget 'technische prestaties'	21
Tabel 14 Budget 'klachtenbeheer'	23

0 Algemeen kader

0.1 Juridische grondslag

Het uitvoeringsprogramma voorgesteld door de Brusselse distributienetbeheerder SIBELGA, heeft betrekking op de openbare dienststopdrachten zoals gedefinieerd door de ordonnanties van 20 juli 2011 tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna 'de elektriciteitsordonnantie') en van 20 juli 2011 tot wijziging van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna 'de gasordonnantie').

Deze laatste maken een onderscheid tussen de openbare dienststopdrachten ten laste van de distributienetbeheerder en de leveranciers en de openbare dienststopdrachten die uitsluitend bij de distributienetbeheerder berusten.

0.1.1 Elektriciteit

Het nieuwe artikel 25 van de elektriciteitsordonnantie is in werking getreden op 20 augustus 2011 met uitzondering van § 1 die pas vanaf 1 januari 2012 in werking treedt, wat Sibelga toelaat om haar programma vóór 31 oktober 2011 in te dienen. Dit artikel luidt als volgt:

“§ 1. Voor 1 oktober van ieder jaar legt de distributienetbeheerder aan de Regering zijn programma voor met betrekking tot de uitvoering van zijn openbare dienstverplichtingen en -opdrachten voor het volgend jaar en de daaraan verbonden begroting die door de Regering, na advies van Brugel, worden goedgekeurd.

Vóór 31 maart van ieder jaar maakt de distributienetbeheerder een verslag van de uitvoering van alle openbare dienststopdrachten en -verplichtingen over aan de Regering die verwezenlijkt werden tijdens het voorbije jaar alsook van de daaraan verbonden rekeningen. De Regering keurt dit verslag goed na advies van Brugel.

Het verslag en de rekeningen worden na goedkeuring door de Regering overgemaakt aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. De Regering kan de vorm en de inhoud van het verslag bepalen.”

§ 2. BRUGEL kan ter plaatse alle boekhoudkundige en andere stukken inkijken en bij wijze van steekproef de daadwerkelijke omvang van de gefinancierde werken in verband met de kostprijs en de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen en -opdrachten laten onderzoeken.

Het aangewezen personeel die deze raadplegingen en controles uitvoeren wordt daartoe aangewezen bij besluit. BRUGEL kan een bedrijfsrevisor toevoegen aan het aangewezen personeel, om de rekeningen met betrekking tot de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen en -opdrachten van de distributienetbeheerder te onderzoeken.

§ 3. De distributienetbeheerder organiseert zijn boekhouding zo dat de kosten en opbrengsten verbonden aan elke openbare dienststopdracht die hij vervult, geïdentificeerd worden.”

Artikel 24 van de elektriciteitsordonnantie luidt als volgt:

“§ 1. De distributienetbeheerder en de leveranciers zullen, elkeen wat hen betreft, de openbare dienstverplichtingen hierna bepaald onder de punten 1° tot 2° nakomen:

1° het ter beschikking stellen van een ononderbroken minimumlevering van elektriciteit voor het verbruik van het gezin onder de voorwaarden bepaald onder Hoofdstuk IVbis;

2° de levering van elektriciteit tegen een specifiek sociaal tarief aan personen en volgens de voorwaarden bepaald door de federale wetgeving en in Hoofdstuk IVbis;”

Artikel 24bis preciseert ook:

“De distributienetbeheerder is bovendien belast met de volgende openbare dienstverplichtingen:

1° de overname van de geproduceerde groene elektriciteit die noch zelf verbruikt, noch aan derden geleverd wordt, binnen de grenzen van zijn behoeften;

2° een exclusieve opdracht inzake de constructie, het onderhoud en de vernieuwing van de installaties van openbare verlichting op het wegnnet en in de gemeentelijke openbare ruimten, met inachtneming van de voorrechten van de gemeenten vastgesteld in artikel 135 van de Nieuwe Gemeentewet, volgens een driejarig programma, opgesteld in gemeenschappelijk overleg tussen elke gemeente en de distributienetbeheerder of ten gevolge van bijkomende aanvragen voor werken alsook de elektriciteitsvoorziening voor die installaties, door voorrang te geven aan de productie-eenheden die gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen of aan de kwalitatieve warmtekrachtkoppelingen bevat deze opdracht doelstellingen van verbetering van de energie-efficiëntie en verminderd verbruik.

Aldus bevat het programma van uitvoering van de openbare dienstverplichtingen en -opdrachten bedoeld in artikel 25, § 1, lid 1 voor deze opdracht een specifiek hoofdstuk genaamd "Verbetering van de energieprestatie van openbare verlichting" met onder andere de volgende gegevens:

- Het energiekadaster van de straatverlichting beheerd door de distributienetbeheerder;
- een weergave van de verbruiksevolutie in de komende vijf jaar;
- het investeringsprogramma;
- een weergave van de mogelijke technologische en beheerskeuzes;
- de bevoorradingsbronnen;
- een prognose van de verbruiksevolutie voor de komende vijf jaar;
- een beschrijving van het aantal en de frequentie van de pannes, gebreken en de interventietermijnen van de distributienetbeheerder en de door de distributienetbeheerder genomen maatregelen om een snel herstel van de installaties te verzekeren

De kosten betreffende openbare verlichtingswerken die niet opgenomen zijn in het driejarige programma en die door een gemeente worden aangevraagd bij de distributienetbeheerder en die door deze laatste aanvaard worden, zijn ten laste van de betrokken gemeente.

De kosten betreffende openbare verlichtingswerken die niet opgenomen zijn in het driejarige programma en die door een subsidiërende instantie worden aangevraagd bij de distributienetbeheerder en die door deze laatste aanvaard worden, zijn ten laste van de betrokken subsidiërende instantie.

3° de rol van de noodleverancier en]³ de organisatie van een dienst voor de opvolging van de consumenten]³ die aan hem worden overgedragen in het kader van deze rol;”

0.1.2 Gas

Het nieuwe artikel 19 van de gasordonnantie is in werking getreden op 20 augustus 2011 met uitzondering van § 1 die pas in werking treedt op 1 januari 2012. Het luidt als volgt:

“§ 1. Voor 1 oktober van ieder jaar legt de distributienetbeheerder aan de Regering zijn programma voor met betrekking tot de uitvoering van zijn openbare dienstverplichtingen en -opdrachten, voor het volgende jaar en de daaraan verbonden begroting die door de Regering, na advies van Brugel, worden goedgekeurd.

Vóór 31 maart van ieder jaar maakt de distributienetbeheerder een verslag van de uitvoering van alle openbare dienststopdrachten en -verplichtingen over aan de Regering die verwezenlijkt werden tijdens het voorbije jaar alsook van de daaraan verbonden rekeningen. De Regering keurt dit verslag goed na advies van Brugel.

Het verslag en de rekeningen worden na goedkeuring door de Regering overgemaakt aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. De Regering kan de vorm en de inhoud van het verslag bepalen.

§ 2. BRUGEL kan ter plaatse alle boekhoudkundige en andere stukken inkijken en bij wijze van steekproef de daadwerkelijke omvang van de gefinancierde werken in verband met de kostprijs en de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen en -opdrachten laten onderzoeken.

Het aangewezen personeel die deze raadplegingen en controles uitvoeren, wordt daartoe aangewezen bij besluit. BRUGEL kan een bedrijfsrevisor toevoegen aan het aangewezen personeel, om de rekeningen met betrekking tot de uitvoering van de openbare dienstverplichtingen en -opdrachten van de distributienetbeheerder te onderzoeken.

§ 3. De distributienetbeheerder organiseert zijn boekhouding zo dat de kosten en opbrengsten verbonden aan elke openbare dienststopdracht die hij vervult, geïdentificeerd worden.”

Artikel 18 van de gasordonnantie luidt als volgt:

“De distributienetbeheerder en de leveranciers zullen, elkeen wat hen betreft, de openbare dienstverplichtingen hierna bepaald onder de punten 1° tot 3° nakomen:

1° het ter beschikking stellen van een ononderbroken minimumlevering van gas voor het verbruik van het gezin onder de voorwaarden bepaald onder Hoofdstuk Vbis;

2° de levering van gas tegen een specifiek sociaal tarief aan personen en volgens de voorwaarden bepaald door de federale wetgeving en in Hoofdstuk Vbis;”

3° een kosteloze preventiedienst voor risico's bij het gebruik van aardgas, ten voordele van de gezinnen die erom vragen. De Regering bepaalt de inhoud en voorwaarden voor de uitoefening van deze opdracht.”

Bovendien zijn de wijzigingsordonnanties van 20 juli 2011 in werking getreden op 20 augustus 2011.

Deze wijzigingsordonnanties impliceren bepaalde wijzigingen op het vlak van de openbare dienstverplichtingen (hierna ODV) die aan de distributienetbeheerder worden toevertrouwd.

Op het vlak van opdrachten:

- Worden het beheer en de promotie van de premies voor rationeel energieverbruik naar Leefmilieu Brussel overgebracht vanaf 1 januari 2012;
- Een belangrijke ontwikkeling van de mee te delen informatie betreffende de opdracht van openbare gemeentelijke verlichting.

Op het vlak van financiering:

- Vanaf 1 januari 2012 moet de 'bijdrage artikel 26' integraal worden teruggestort aan het Gewest. De kosten van de ODV worden uitsluitend gedragen door de tarieven.

I Context en voorgeschiedenis

Sibelga heeft haar programma van de openbare dienst opdrachten 2012 aan Brugel overgemaakt via mail op 19 oktober 2011.

Brugel heeft bijkomende informatie gevraagd per brief op 10 november 2011

Mevrouw de Minister van Energie heeft Brugel in een brief van 18 november 2011 gevraagd om advies te geven over het programma van openbare dienst opdrachten van de intercommunale Sibelga tegen 2 december 2011.

Sibelga heeft onze brief met de vraag naar bijkomende informatie beantwoord op 23 november 2011.

2 Budget 'Overheads'

De 'indirecte werkskosten' die werden begroot in de verschillende activiteiten verbonden met de openbare dienststopdrachten, zijn bestemd om de kosten die door de departementen / ondersteunende diensten van Sibelga worden gegenereerd alsook bepaalde andere extra kosten, te dekken.

Het mechanisme dat toelaat om de overheads en andere extra kosten te ramen, werd door Sibelga voorgesteld in haar programma voor de uitvoering van de openbare dienststopdrachten 2008.

Zoals vermeld in haar advies 20101210-106, is de voorstelling van de bedragen in de vorm van percentages voor de posten: 'Aankopen', 'Magazijn' en 'Controlling & reporting' voor Brugel van geen enkel nut en laat het niet toe om een constructieve analyse te maken.

Brugel neemt akte van de stijgingen van de overheads en van de NAM-structuur. Sibelga deelt ons mee dat de geboekte stijgingen uitsluitend het gevolg zijn van de indexering.

Brugel merkt niettemin op dat de kosten voor de Nam-structuur zich op hetzelfde niveau bevinden als in het boekjaar 2010 zonder bijkomende indexering.

Tabel I Budget overheads en extra kosten

Extra kosten	Basis	2010	2011	2012
Overheads	Voltijds Equivalenten (VTE)	66.000	67.500	67.500
NAM-structuur	VTE	8.250	7.500	8.250
Aankopen	Stocks/materialen/onderaanneming/diensten	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Magazijn	Stocks/materialen/onderaanneming/diensten	22 %	23 %	22 %
Controlling & reporting	VTE en onderaanneming	3,5 %	1 %	1 %

3 Analyse betreffende de openbare dienstopdrachten van sociale aard

3.1 Beheer van de beschermde afnemers

3.1.1 Beschrijving van de opdrachten

Sinds 1 januari 2007 moet Sibelga in het kader van de openbare dienstverplichtingen een bevoorrading en een hoogwaardige klantendienst garanderen aan de gezinnen die het statuut 'beschermde afnemer' hebben verkregen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Op 20 augustus 2011 zijn de wijzigingen van de toegangsvoorwaarden voor dit statuut in werking getreden. Het statuut van beschermde klant kan worden verkregen vanaf de ontvangst van de ingebrekestelling voor het niet betalen van een factuur.

De toegangsvoorwaarden tot dit statuut zijn de volgende:

- in aanmerking komen voor het specifiek sociaal tarief (hierna SST) op federaal niveau;
- verwikkeld zijn in een proces van schuldbemiddeling met een erkend bemiddelingscentrum of in een proces van collectieve schuldenregeling;
- als beschermde afnemer erkend zijn door het OCMW van de gemeente op basis van een sociaal onderzoek;
- als beschermde afnemer erkend zijn door BRUGEL op basis van zijn inkomen en zijn gezinssamenstelling;
- door een ziekenfonds erkend zijn als persoon met een OMNIO-statuu

De opdrachten betreffende het beheer van 'beschermde afnemers' zijn de volgende:

- Instaan voor de levering van energie aan alle afnemers;
- Een performante facturatedienst leveren;
- De wanbetalingen en de inning van de schuld opvolgen;
- De naleving van de afbetalingsplannen van de beschermde afnemers bij hun commerciële leverancier opvolgen:
 - o Eventueel het maximumtarief toepassen dat is voorzien door de federale wetgeving;
- De toegangsvoorwaarden van de beschermde afnemers regelmatig controleren en de terugkeer naar de commerciële leverancier verzekeren, indien nodig.

3.1.2 Evolutie van het aantal beschermde afnemers

De wijzigingen van de gas- en elektriciteitsordonnanties zullen waarschijnlijk een belangrijke impact hebben op de evolutie van het aantal beschermde afnemers in de toekomst. Het is moeilijk om dit te voorspellen.

Tot nu toe, en sinds 2007, baseerde Sibelga zich op een theoretische lineaire evolutie van het aantal beschermde afnemers. De cijfers bevestigen de initiële prognose van Sibelga.

In haar programma van de openbare dienst opdrachten voor 2012 stelt Sibelga een evaluatie voor van de impact van de verschillende wijzigingen die door de nieuwe ordonnanties werden aangebracht en die hieronder worden beschreven:

3.1.2.1 Toekenning van de bescherming via het OMNIO-statuut

Volgens Sibelga zal deze procedure waarschijnlijk geen reële impact hebben op het aantal toekenningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De netbeheerder wijst op het feit dat de betreffende inkomstenniveaus gelijkaardig zijn aan de criteria waarmee Brugel rekening houdt in haar beslissingen voor de toekenning van het statuut van beschermde afnemer en dat de grote meerderheid van de aanvragen tot bescherming via de OCMW's verlopen.

Brugel bevestigt deze analyse.

Er werden informatiesessies georganiseerd voor verschillende sociale diensten om het publiek correct te informeren over deze nieuwe beschermingsmogelijkheid.

3.1.2.2 Toekenning van de bescherming vanaf de ingebrekestelling

De gezinnen in moeilijkheden kunnen sinds 20 augustus 2011 het statuut van beschermde afnemer aanvragen vanaf de eerste ingebrekestelling.

Sibelga bevestigt dat deze wijziging een belangrijke impact zal hebben op het aantal dossiers dat door haar diensten wordt behandeld. De mogelijkheid om sneller een bescherming toe te kennen, zal waarschijnlijk een groter aantal gezinnen ertoe aanzetten om een beroep te doen op de beschermings. Sibelga bevestigt echter dat het niet in staat is om een correcte raming te maken van het effect van deze maatregel.

Brugel begrijpt dat de ervaring met deze maatregel ontoereikend is om definitieve uitspraken te doen. We menen echter dat er een aanzienlijke verhoging van de werklast kan worden verwacht, zowel inzake het aantal dossiers als inzake het aantal medewerkers om de aanvragers efficiënt te begeleiden.

3.1.2.3 De mogelijkheid voor Sibelga om het behoud van de toegangsvoorwaarden voor het statuut van beschermde afnemer door de gezinnen te controleren

Artikel 25septies §, lid 2 van de elektriciteitsordonnantie en artikel 20quinquies § 6, lid 2 van de gasordonnantie luiden als volgt:

”Behalve indien er wordt opgezegd overeenkomstig lid 1 of op geschreven verzoek van de afnemer, wordt het statuut van de beschermde afnemer zolang behouden als de afnemer de voorwaarden die vereist worden door de paragrafen 1, 2 of 3 van dit artikel verenigt. De noodleverancier kan, op regelmatige tijdstippen, van de afnemer eisen dat hij het bewijs hiervan levert binnen de negentig dagen na zijn geschreven verzoek. Na verloop van deze termijn,

wordt de opschorting beëindigd en treden alle bepalingen van het contract tussen de leverancier de afnemer weer in werking.”

Volgens Sibelga is de reële impact van deze bepaling op het aantal beschermde afnemers moeilijk in te schatten. Zoals Sibelga vermeldt in haar uitvoeringsprogramma voor de ODV 2012, zou deze maatregel tot een vermindering van het aantal beschermde afnemers moeten leiden.

Brugel zou deze vermindering willen relativeren:

De intrekking van het statuut van beschermde afnemer door deze maatregel is enkel gericht op de gezinnen die niet meer voldoen aan de toegangsvoorwaarden voor het statuut van beschermde afnemer. Waarschijnlijk zal de meerderheid van de betrokken afnemers bestaansmiddelen of levensomstandigheden behouden die hen toelaten om dit recht te behouden.

Feitelijk gezien is Sibelga de enige autoriteit die het recht heeft deze controle van de toegangsvoorwaarden te verrichten en dit enkel voor de gezinnen.

Gezien het geringe aantal antwoorden op de verschillende brieven naar afnemers met betalingsmoeilijkheden van de leveranciers en de sociale diensten, kunnen we ons aan hetzelfde verschijnsel verwachten op het vlak van de controleaanvragen van Sibelga in het kader van deze controle. Het geringe aantal antwoorden van de afnemers kan een belangrijke bijkomende werklast met zich meebrengen. Deze gezinnen zouden immers, als ze niet antwoorden, opnieuw naar hun commerciële leverancier worden overgebracht. Rekening houdend met het feit dat de schuld van het gezin bij zijn commerciële leverancier waarschijnlijk niet is aangezuiverd¹, zullen de commerciële leveranciers hun procedures voor de ontbinding van het contract voor het vrederecht verderzetten.

Het is dus mogelijk dat een groot aantal afnemers, die niet binnen de 90 dagen het bewijs hebben geleverd, opnieuw een beschermingsaanvraag indienen bij dezelfde dienst of een andere dienst die hen recht geeft op bescherming.

Hoewel deze maatregel het aantal beschermde afnemers waarschijnlijk zal verminderen op korte termijn, zal de werklast van Sibelga uiteindelijk sterk toenemen. Deze werklast zal bestaan uit het beheer van de afnemers bij de controle (werklast die al aan de huidige procedures wordt toegevoegd) en een bijkomend beheer van de afnemers die de bescherming een tweede keer aanvragen.

Er is nog een ander element waarmee Sibelga geen rekening heeft gehouden in haar programma 2012.

Momenteel bevoorraadt Sibelga bijna 9.000 leveringspunten. Voor al deze leveringspunten moeten de toegangsvoorwaarden worden gecontroleerd. Met de werklast die deze controle met zich meebrengt, wordt geen rekening gehouden in het programma 2012.

Brugel heeft Sibelga gevraagd om de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te informeren over de werkmethode die zal worden geïnstalleerd om deze nieuwe

¹ Ter herinnering, een afnemer die zijn schuld bij zijn commerciële leverancier heeft aangezuiverd, wordt automatisch naar zijn leverancier overgebracht.

opdracht te vervullen. Sibelga heeft deze vraag beantwoord in haar brief van 23 november 2011 die bij dit advies is gevoegd.

Momenteel loopt er een testfase bij 250 beschermde afnemers. Sibelga verwacht weinig reactie van deze afnemers en bevestigt hiermee de opmerking die Brugel in dit advies heeft geformuleerd.

De resultaten van deze eerste oplijsting kunnen begin februari 2012 worden verwerkt, namelijk op het einde van de periode van 90 dagen waarin de afnemer het bewijs kan leveren dat hij nog steeds aan de toegangsvoorwaarden voldoet.

Oorspronkelijk voorzag Sibelga een jaarlijkse controle, maar ze deelt ons mee dat deze frequentie kan worden aangepast naargelang van de resultaten van de eerste test.

3.1.2.4 Aparte aanvraag tot bescherming voor elke energie

In het kader van de nieuwe ordonnances wordt de bescherming die een gezin toelaat om bevoorrad te worden door de noodleverancier, niet meer automatisch voor de twee energiebronnen toegekend.

In de praktijk worden de twee energiebronnen wel vaak in dezelfde factuur opgenomen. Op die manier kunnen de bevoegde sociale diensten gemakkelijk bescherming voor de twee energiebronnen aanvragen, als de aanvrager dit wenst.

Deze maatregel zal waarschijnlijk zeer weinig impact hebben op het beheer van de beschermde afnemers.

3.1.2.5 Verbod op het onderbreken van de bevoorrading tijdens de winterperiode

Tot 20 augustus 2011 was de winterbescherming slechts van toepassing op voorwaarde dat de vrederechter die de ontbinding van het contract beval, dit specifiek in zijn vonnis vermeldde, of dat het OCMW een winterbevoorrading vroeg aan de noodleverancier.

Voortaan is het verboden de energiebevoorrading van een gezin tijdens de winterperiode (van 1 oktober tot 31 maart) te onderbreken. Tijdens deze periode moet Sibelga alle klanten met het specifieke sociaal tarief bevoorraden.

Hierdoor is de kans erg groot dat Sibelga energie moet blijven leveren aan alle huishoudelijke afnemers voor wie de afsluiting van de meter werd aangevraagd na de ontbinding van het contract en voor wie dit niet voor de winterperiode is gebeurd.

Sibelga zal bovendien verantwoordelijk zijn voor de levering aan de winterafnemers op het einde van de periode en dit tot ze erin slaagt de meters of de bevoorrading te laten afsluiten.

Sibelga is zich bewust van dit probleem en voorziet een concentratie van de afsluitingen op het einde van de winterperiode die een impact zou moeten hebben op het budget voor de technische prestaties.

Sibelga verwacht dat zij 115 afnemers met elektriciteit zal moeten bevoorraden en 137 afnemers met gas zal moeten bevoorraden in het raam van deze opdracht. Brugel acht deze ramingen aannemelijk.

3.1.3 Analyse van de werklust

Sibelga is van mening dat alle onzekerheden in verband met het beheer van beschermde afnemers haar zullen beletten om een geloofwaardige raming van de werklust te doen voor 2012. Sibelga geeft er de voorkeur aan zich te baseren op de evolutie van de enige constante die vandaag is gekend, namelijk de lineaire evolutie van het aantal beschermde afnemers voor 2012.

Volgens deze lineaire evolutie zou Sibelga 5251 beschermde afnemers en 115 winterafnemers moeten bevoorraden met elektriciteit en 4526 beschermde afnemers en 137 winterafnemers moeten bevoorraden met gas.

Gezien de hierboven vermelde elementen, is Brugel van mening:

- Dat de raming van Sibelga sterk onderschat kan zijn, gezien de talrijke nieuwe elementen in de procedures voor de bescherming van de consumenten;
- Dat de methode om de werklust te ramen die uitsluitend is gebaseerd op het aantal bevoorraade leveringspunten, onvoldoende rekening houdt met de nieuwe opdrachten die aan Sibelga worden gegeven. Sibelga zal in de toekomst de benodigde werklust voor het beheer van de actieve en niet-actieve afnamepunten moeten ramen. Brugel meent namelijk dat het aandeel van deze afnemers in de toekomst steeds groter zal worden, gezien de geïnstalleerde processen.

De wijzigingen van de opdrachten van Sibelga zullen noodzakelijkerwijze tot gevolg hebben dat de oude afnemers op het vlak van eventuele schulden beter moeten worden opgevolgd. Bovendien zal de werklust per leveringspunt eveneens groter zijn, gezien de nieuwe controleopdrachten en de opvolging van de afbetalingsplannen onderhandeld met de commerciële leveranciers.

3.1.4 Budget

Het budget van de dienst beschermde afnemers moet alle voorspelbare uitgaven dekken.

Op basis van haar ervaring stelt Sibelga een stijging van de productiviteit van haar teams vast. Dat zou het mogelijk maken om het aantal werknemers, dat is voorzien om deze activiteit te beheren, te verminderen.

In totaal zijn er 14,9 VTE voorzien voor 2012, terwijl er 17,4 VTE waren voorzien in het kader van het budget 2011, een vermindering van 14,4%.

Het personeel is als volgt verdeeld:

- 2,4 VTE: personeel voor omkadering/beheer van de dienst/beheer van de beschermde afnemers in hun geheel/coaching & opleiding van de medewerkers
- 4,1 VTE: medewerkers van het Phone Center
- 3 VTE: medewerkers van het onthaalbureau

- 2,8 VTE: personeel belast met de switching en de facturatie
- 2,6 VTE: personeel belast met de invordering

Brugel merkt op dat niemand in deze verdeling is aangesteld voor:

- de opvolging van de afbetalingsplannen van de beschermde afnemers bij de commerciële leveranciers;
- de opvolging en de regelmatige controle van de toegangsvoorwaarden tot het statuut van beschermde afnemer.

Tabel 2 Budget "beheer van de beschermde afnemers"

	Prog. 2010	Prog. 2011	Prog. 2012	Evolutie
	Elek + gas	Elek + gas	Elek + gas	2011-2012
Personeel	1.430.778	1.491.164	1.355.070	-9,13%
Huur (+ parking)	241.130	243.439	185.811	- 23,67 %
Directe werkskosten	251.173	243.972	277.348	13,68 %
Indirecte werkskosten	1.223.064	1.316.996	1.178.918	- 10,46 %
Totalen	3.146.145	3.295.571	2.997.531	- 9,06%

Logisch gezien leidt de vermindering van het personeelskader tot een verlaging van het budget ten opzichte van het programma 2011.

De sterke daling van de post huur (+ parking) is het gevolg van het feit dat er minder parkeerplaatsen ter beschikking worden gesteld van het personeel.

De directe werkskosten stijgen, maar Sibelga deelde Brugel mee dat de gegevens voor deze post zijn gestabiliseerd.

Ter herinnering, Sibelga had de invordering in 2010 aan een nieuwe onderneming toevertrouwd. De prestaties ter uitvoering van dit contract geven geen volledige voldoening. Sibelga heeft bijgevolg de nodige maatregelen genomen om haar rechten in het raam van dit contract te laten gelden en een kwalitatieve dienstverlening te garanderen via een nieuwe dienstverlener.

De daling van de directe werkskosten is het logische gevolg van de daling van het aantal VTE die instaan voor de activiteit.

3.2 De levering aan de beschermde afnemers

3.2.1 Ramingen van de hoeveelheid geleverde energie

De ramingen van het energieverbruik die Sibelga heeft gedaan, zijn gebaseerd op:

- De lineaire extrapolatie van het aantal beschermde afnemers en
- De herevaluatie van het gemiddelde verbruik, dat werd vastgesteld in 2010

Tabel 3 Evaluatie van het aantal beschermde leveringspunten en het verbruik ervan, bevoorraad door Sibelga voor het jaar 2012

Elektriciteit		Gas
Beschermde afnemers		4.526
Winterafnemers		137
Gemiddeld	verbruik	14.000
(kWh/jaar)		

De ramingen die Sibelga heeft gedaan, gaan uit van het principe dat het gemiddelde jaarlijkse verbruik van een winterafnemer identiek zal zijn aan dat van een beschermde afnemer. Maar de winterafnemer wordt slechts gedurende 5 tot 6 maanden bevoorraad. Aangezien de impact op het budget verwaarloosbaar is, ziet Brugel geen probleem in het gebruik van deze methode.

De evolutie van het aantal winterafnemers moet echter worden opgevolgd en er moet over worden gewaakt dat er een gemiddeld typeverbruik voor deze afnemers wordt opgesteld, in het bijzonder voor elektriciteit.

Tabel 4 Theoretische hypothese en budget 'levering van energie aan de beschermde afnemers'

	Elektriciteit	Gas
Verkoop		
Specifiek sociaal tarief (augustus 2011 – januari 2012) (€/MWh)	150,15 €	36,5 €
Facturatie aan de beschermde afnemers	2.365.502 €	2.312.617
Facturatie aan de winterafnemers	51.682 €	70.245 €
Percentage onbetaalde facturen van beschermde afnemers		35%
Percentage onbetaalde facturen van winterafnemers		100%
Invorderingspercentage onbetaalde bedragen		12,7%

'beschermde afnemers'					
Invorderingspercentage 'winterafnemers'	onbetaalde	bedragen		0%	
Afboekingen onbetaalde vorderingen van beschermde afnemers				722.779 €	706.620 €
Afboekingen onbetaalde vorderingen van winterafnemers				51.682 €	70.245 €
Aankoop					
Aankoopprijs ('commodity' + transport- en distributiekosten + belastingen en toeslagen)				156,91 €	56,25 €
Aankoop voor de beschermde afnemers				2.533.736 €	3.653.064 €
Aankoop voor de winterafnemers				55.358 €	110.960 €
Tussenkost van het federaal fonds voor huishoudelijke beschermde afnemers				361.565 €	552.981 €

De laatste regel van de tabel bevat de tussenkost van het federaal fonds, dat is bestemd om de leveranciers gedeeltelijk te vergoeden voor de eventuele verliezen bij de verkoop van energie aan huishoudelijke beschermde afnemers aan de opgelegde prijs (of SST).

In 2010 heeft de CREG de tussenkostlimieten van dit fonds gedetailleerd:

- Alleen de dossiers van afnemers die beschermd zijn omdat ze van het SST genieten krachtens de federale wetgeving, komen in aanmerking (en dus niet alle beschermde afnemers in de zin van de Brusselse ordonnances).
- Voor de berekening van de vordering die bij de CREG kan worden gerecupereerd, wordt alleen rekening gehouden met de verliezen die voortvloeien uit een verschil tussen het SST en de gemiddelde verkoopprijs op de markt, berekend op basis van een gewogen gemiddelde van de prijzen van de leveranciers die op het Brusselse grondgebied aanwezig zijn.²

Het verwondert Brugel dat Sibelga in de regel 'winterafnemers' voortaan voorziet dat geen van de winterafnemers hun facturen betalen en dit ongeacht de manier waarop de vordering wordt geïnd.

² Programma 2012 van de openbare dienst opdrachten van de intercommunale Sibelga

Tabel 5 Totaal budget 'levering aan beschermde afnemers'

	2011		2012	
	Elektriciteit	Gas	Elektriciteit	Gas
Totale kost van de activiteit (€)	809.628	2.350.284	584.806	1.605.046

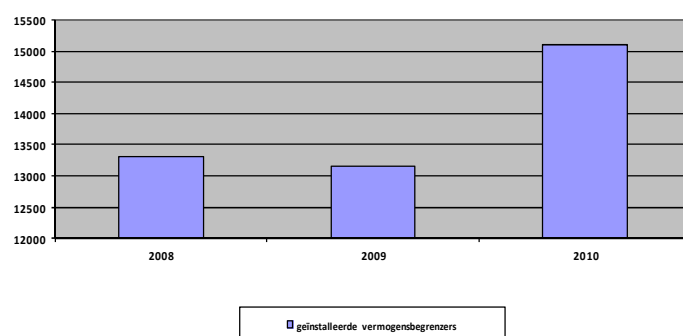
3.3 Technische prestaties

3.3.1 Plaatsing en verwijdering van vermogensbegrenzers

In het kader van haar openbare dienstopdrachten is Sibelga belast met de plaatsing en verwijdering van vermogensbegrenzers en de technische operaties voor het afsluiten van meters na een beslissing van de vrederechter.

Op 31 december 2010 bedroeg het aantal geïnstalleerde vermogensbegrenzers 15.118, of een stijging van 15% ten opzichte van 2009.

Grafiek 1 Evolutie van het aantal geïnstalleerde vermogensbegrenzers

3.3.1.1 Wijzigingen als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe ordonnanties

De nieuwe elektriciteitsordonnantie brengt ook enkele wijzigingen aan aan de opdracht 'plaatsing en verwijdering van vermogensbegrenzers'.

3.3.1.1.1 De vervanging van de vermogensbegrenzers van 1.380 W door vermogensbegrenzers van 2.300 W

Het minimale beschikbare vermogen voor de Brusselse huishoudelijke klanten gaat van 1.380 W naar 2.300 W.

In haar brief van 23 november 2011 aan Brugel deelt Sibelga de regulator mee dat alle nieuwe vermogensbegrenzers die vanaf de wijziging van de ordonnantie worden geïnstalleerd, vermogensbegrenzers van 2.300 W zijn.

De wijzigingsordonnantie voorziet ook, in artikel 70:

“Ingeval een verzoek tot vervanging van een vermogensbegrenzer van 1 380 watt door een vermogensbegrenzer van 2 300 watt werd ingediend voor de inwerkingtreding van deze ordonnantie, beschikt de distributienetbeheerder, in afwijking van artikel 29 van deze ordonnantie, over een termijn van 90 dagen vanaf de datum van indiening van de aanvraag om de vervanging uit te voeren.”

Sinds 12/09/2011 kunnen de afnemers die dit wensen een schriftelijke aanvraag indienen om de vermogensbegrenzer van 1.380 W te vervangen door een begrenzer van 2.300 W volgens de volgende voorwaarden:

- De afnemer moet zijn aanvraag schriftelijk indienen bij Sibelga;
- 5 dagen na het verzenden van de brief, moet de afnemer telefonisch contact opnemen met Sibelga om een afspraak te maken voor de effectieve vervanging van de begrenzer.
- Sibelga beschikt over een termijn van 90 kalenderdagen om deze vervanging uit te voeren.

3.3.1.1.2 Beperking in de tijd van de vermogensbegrenzer van 4.600 W

Sibelga zal een procedure moeten voorzien om de afnemers te informeren en de vermogensbegrenzers van 4.600 W te verwijderen die sinds meer dan 6 maanden aanwezig zijn en werden geïnstalleerd voor de inwerkingtreding van de nieuwe ordonnanties.

3.3.1.1.3 Wijzigingen in de procedure voor de installatie van de vermogensbegrenzers

Een andere belangrijke wijziging in de elektriciteitsordonnantie betreft de procedure voor de installatie van een vermogensbegrenzer van Sibelga. In het verleden moest een commerciële leverancier die bij het vredegericht een aanvraag tot ontbinding van het contract wilde indienen, controleren of zijn afnemer gedurende een ononderbroken periode van minimum 2 maanden via een vermogensbegrenzer werd bevoorrad. De leverancier kon immers zijn aanvraag voor de ontbinding van het contract pas indienen na de effectieve plaatsing van de vermogensbegrenzer. Daartoe had hij een aanvraag voor de plaatsing van een vermogensbegrenzer ingediend via het gepaste MIG-scenario.

Sibelga bracht twee bezoeken aan het leveringspunt om de vermogensbegrenzer te installeren. Als de plaatsing mislukte (en de vermogensbegrenzer niet werd geïnstalleerd), sloot Sibelga het scenario af en bracht de commerciële leverancier hiervan op de hoogte. Het was dan aan deze laatste om een nieuwe aanvraag in te dienen voor de plaatsing van een vermogensbegrenzer en dit tot de effectieve installatie.

Artikel 25sexies § 3 heeft gevolgen voor deze procedure:

“De plaatsing [van de vermogensbegrenzer] kan ten laatste plaatsvinden of wordt verondersteld te hebben plaatsgevonden na het verstrijken van de termijn van tien dagen waarover het gezin beschikt om te weigeren dat zijn naam wordt meegedeeld aan het O.C.M.W.”

Het feit dat de vermogensbegrenzer na een termijn van 20 dagen zou zijn geïnstalleerd, verplicht de commerciële leveranciers er niet meer toe om nieuwe plaatsingsaanvragen in te dienen als deze vermogensbegrenzer effectief niet werd geïnstalleerd.

Sibelga zal haar proces dus moeten aanpassen om na te gaan of aan de aanvragen voor het plaatsen van een vermogensbegrenzer werd voldaan en kan het scenario niet meer 'afsluiten' na twee bezoeken en kan niet meer wachten op een nieuwe aanvraag.

3.3.1.1.4 Afsluiting van de meters

Het principe van de winterbevoorrading dat in punt 3.1.2.5 werd uiteengezet, zal een grotere concentratie van afsluitingen van meters met zich meebrengen over een kortere periode, namelijk van 1 april tot 30 september.

3.3.1.2 Werkhypothese van Sibelga

Het geheel van wijzigingen dat in punt 3.3.1.1. werd voorgesteld, heeft een impact op de werkmethoden en het aantal te voorziene technische prestaties.

In haar advies betreffende de openbare dienst opdrachten 2011 achtte Brugel het gerechtvaardigd dat Sibelga haar budget opstelt op basis van het aantal aanvragen voor plaatsing en verwijdering van vermogensbegrenzers.

In punt 3.3.1.1.3. van dit advies leggen we uit dat de procedures voor de plaatsing van een vermogensbegrenzer moeten worden aangepast. Deze wijzigingen zouden ook moeten leiden tot een aanpassing van de hypothesen voor de evaluatie van het budget. Het aantal aanvragen voor vermogensbegrenzers, dat door de commerciële leveranciers wordt ingediend, is in het kader van de nieuwe procedures, niet meer altijd de meest relevante indicator. In het verleden vertegenwoordigde een plaatsingsaanvraag in feite maximum twee verplaatsingen. In de huidige situatie kan een aanvraag 1 tot 6 en zelfs meer verplaatsingen vereisen. Het zou dus nuttig zijn dat Sibelga in haar toekomstige programma's de relevantie van deze indicator opnieuw zou onderzoeken en een andere indicator zou voorstellen, indien hij moet worden verbeterd.

In de huidige situatie, en gezien het gebrek aan visie op de evolutie van de activiteit, behoudt Sibelga de hypothesen die in het programma 2011 werden voorgesteld, namelijk:

- Een dagelijks te behandelen volume van 120 nieuwe plaatsingsaanvragen en 70 nieuwe verwijderingsaanvragen en
- Een aanvullend budget voor de tenlasteneming van de nieuwe opdrachten.

In het programma 2011 werd dit aanvullend budget geraamd op:

- 20.000 euro bijkomend materiaal
- 350 mandagen onderaanneming

Deze raming was gebaseerd op de volgende hypothesen:

- De levensduur (= aantal dagen installatie, tussen de datum van de plaatsing en de datum van de verwijdering) is relatief kort: 50% van de begrenzers van 1.380 W worden binnen de 31 dagen verwijderd, 63% binnen de 60 dagen, 73% binnen de 90 dagen, 79% binnen de 120 dagen. Sibelga raamde het aantal te vervangen begrenzers voor hun natuurlijke verwijdering binnen de 3 maanden op 3.300.
- 3.300 te vervangen vermogensbegrenzers
- Gemiddelde duur voor de vervanging: 28'/vermogensbegrenzer
- Slaagpercentage: 30%

Op basis van de door Sibelga meegedeelde informatie over de procedure voor de vervanging van de vermogensbegrenzers van 1.380 W door begrenzers van 2.300 W, meent Brugel dat de hypothesen die in 2011 werden voorgesteld, niet langer gerechtvaardigd zijn.

1° de ordonnanties zijn sinds meer dan 3 maanden van toepassing, wat impliceert dat de evaluatie van 3.300 te vervangen begrenzers in 3 maanden voor de 'natuurlijke' verwijdering, niet meer geldt.

2° het slaagpercentage van de vervangingen dat op 30% wordt geraamd, is sterk onderschat als we rekening houden met het feit dat Sibelga de vervangingen van de vermogensbegrenzers uitvoert op basis van een afspraak met de afnemer.

3° de inwerkingtreding van de bepalingen in 2011 hebben Sibelga toegelaten om haar budget voor het materiaal van dit begrotingsjaar te gebruiken. Het is dus waarschijnlijk niet nodig om dit uitzonderlijke bijkomende budget ook voor het jaar 2012 te voorzien. Het programma 2012 zegt bovendien dat het 'one shot' budget voor de vervanging van de vermogensbegrenzers van 6A door begrenzers van 10A 40.000 euro bedraagt, terwijl het slechts 20.000 euro bedroeg voor dezelfde opdracht in 2011.

Tabel 6 Budget 'technische prestaties'

	Programma 2009:	Programma 2010:	Programma 2011:	Programma 2012:	Evolutie 2011- 2012
Personeel	1.356.590	1.343.668	1.249.600	1.210.437	-3,13 %
Onderaanneming	1.131.512	1.036.258	1.168.451	1.456.538	24,66 %
Materiaal	63.390	102.441	128.016	122.936	-3,97 %
Directe werkingskosten	97.650	121.441	129.240	120.190	-7,00 %
Indirecte werkingskosten	1.170.390	1.384.920	1.357.364	1.371.606	1,05 %
Totaal	3.819.532	3.988.307	4.032.671	4.281.707	6,18 %

3.3.2 Plaatsing van gasstoppen

De plaatsing van gasstoppen wordt niet uitgevoerd na een beslissing van de vrederechter.

Gezien de ontwikkeling van de technische prestaties voor onderbrekingen, raamt Sibelga de technische prestatie op 5 % van de werktijd van de medewerkers die technische prestaties uitvoeren.

Het budget 'technische prestaties' wordt dus overgedragen naar het budget plaatsing van gasstoppen naar ratio van deze 5 %, hetzij 0,9 VTE voor een totaal budget van 135.447 € (inclusief de directe kosten)

3.3.3 Veiligheid van de binnengasinstallaties

De gasordonnantie van 14 december 2006 bepaalt in haar artikel 18 dat Sibelga een kosteloze preventiedienst voor risico's bij het gebruik van aardgas moet voorzien ten voordele van de gezinnen die erom vragen.

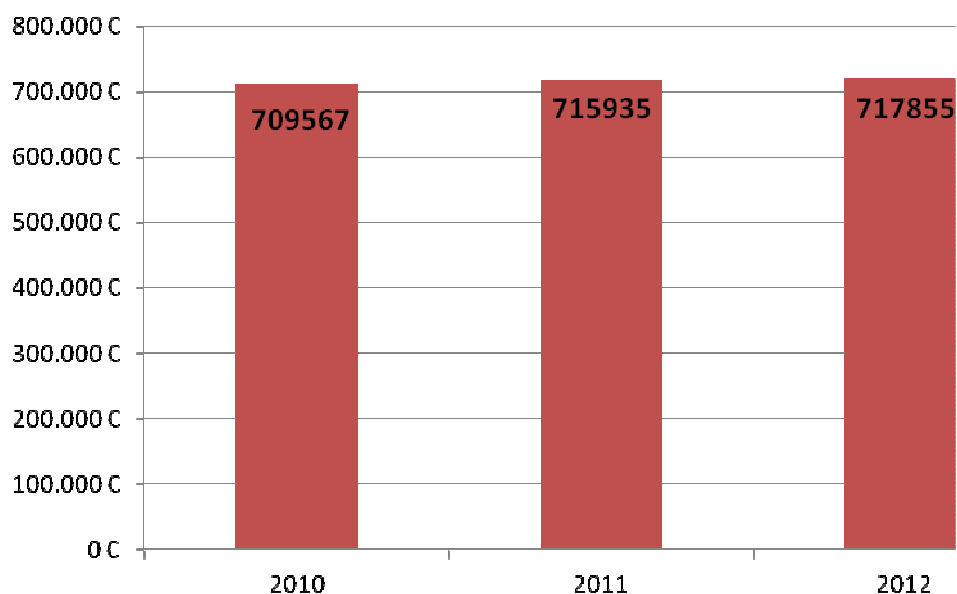
De aanvragen die in het kader van deze opdracht worden ingediend, kunnen erg uiteenlopend zijn. Onderstaande lijst geeft enkele voorbeelden, maar is geenszins volledig:

- Interventie voor de opening van een meter na weigering door de desbetreffende dienst (die een potentieel risico heeft gedetecteerd);
- Bezoeken naar aanleiding van een onregelmatigheid die werd vastgesteld tijdens een wachtinterventie;
- Bezoeken vóór de installatie van gasconvectoren;
- Aanvraag van de gewestelijke huisvestingsinspectie van Brussel nadat een non-conformiteit werd vastgesteld;
- Aanvragen van de politiediensten;
- Enz.

De regering dient op haar beurt de inhoud en de voorwaarden voor de uitvoering van deze opdracht te bepalen. Zoals reeds vermeld in haar advies 106 betreffende het uitvoeringsprogramma voor de openbare dienst opdrachten van Sibelga voor 2011, vestigt Brugel opnieuw de aandacht van de regering op het feit dat bij de opstelling van dit advies er nog geen besluit gold dat deze opdracht omkadert.

Toch voert Sibelga deze opdracht sinds 2008 uit, net als in het verleden. Zo heeft Sibelga een budget opgesteld met betrekking tot deze opdracht voor 2012 dat overigens stabiel is ten opzichte van de budgetten van de vorige jaren (stijging van 0,27% ten opzichte van het budget 2011).

Grafiek 2 Budget veiligheid van de binnengasinstallaties

4 Dienst voor de behandeling van klachten

Artikel 24bis 3° van de elektriciteitsordonnantie voorziet dat de distributienetbeheerder een dienst moet organiseren voor de opvolging van de consumenten die aan de noodleverancier worden overgedragen.

De modaliteiten van deze verplichting zijn niet bepaald. Het is aan de Regering om deze modaliteiten te bepalen.

Brugel is ervan overtuigd dat de werkzaamheden in het kader van deze opdracht op een professionele manier en kwaliteitsvol werden uitgevoerd. Deze overtuiging is ontstaan uit de veelvuldige samenwerking tussen de medewerkers van Brugel en de medewerkers van Sibelga.

Tabel 7 Budget 'klachtenbeheer'

	Prog. 2010	Prog. 2011	Prog. 2012	Evolutie
	Elek + gas	Elek + gas	Elek + gas	2011-2012
Personeel	377.250	377.250	377.250	0,0 %
Directe werkkingskosten	14.754	16.428	14.754	-8,19 %
Indirecte werkkingskosten	231.821	236.652	247.119	4,42 %
Totalen	623.373	629.972	639.123	1,45 %

5 Bevoorrading van beurzen en feestelijkheden

Sibelga zorgt ervoor dat de kost van de activiteit betreffende de bevoorrading van beurzen en feestelijkheden geen impact heeft, namelijk dat de ontvangsten de uitgaven volledig dekken.

Sibelga voorziet in de levering van een hoeveelheid energie van 1,4 tot 1,5 GWh in 2012, vergelijkbaar met deze van de vorige jaren.

6 Verbetering van de energiestaat van openbare verlichting

Overeenkomstig de elektriciteitsordonnantie, bevat het programma voor de openbare dienststopdrachten een specifiek hoofdstuk 'Verbetering van de energiestaat van openbare verlichting'.

Dit hoofdstuk bevat hoofdzakelijk uit de volgende elementen:

1. het energiekadaster van de straatverlichting, beheerd door de distributienetbeheerder;
2. een weergave van de verbruiksevolutie in de komende vijf jaar;
3. het investeringsprogramma;
4. een weergave van de mogelijke technologische keuzes en beheerskeuzes;
5. de bevoorradingsbronnen;
6. een prognose van de verbruiksevolutie voor de komende vijf jaar;
7. een beschrijving van het aantal en van de frequentie van de pannes, van de gebreken en de interventietermijnen van de distributienetbeheerder, alsook van de door de distributienetbeheerder genomen maatregelen om een snel herstel van de installaties te verzekeren.

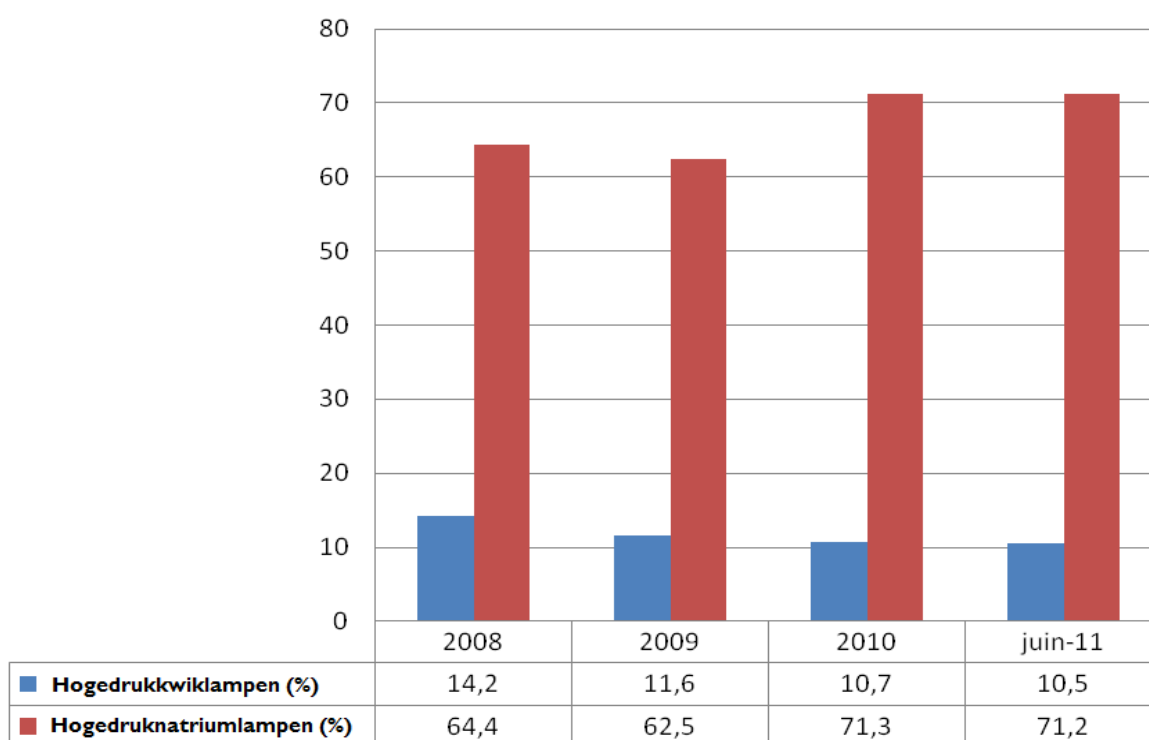
Voor de ontbrekende informatie werd aan Sibelga gevraagd om het hoofdstuk over de openbare verlichting te vervolledigen. De informatie van Sibelga werd in dit advies opgenomen.

6.1 Beheer van de straatverlichting

6.1.1 Energiekadaster van de straatverlichting

De straatverlichting langs de wegen en de gemeentelijke openbare ruimte telde 73.460 eenheden in 2010. De technische kenmerken van deze verlichtingspalen en hun lampen werden geïntegreerd in een database die Sibelga beheert met behulp van twee cartografische tools, waarmee zij elke verlichtingspaal schematisch kan lokaliseren in het openbare verlichtingsnet. Dit beheer zou in 2012 moeten worden verbeterd door de aankoop van een nieuwe cartografische tool die de database van Sibelga beter kan exploiteren.

In haar programma voor 2012 heeft Sibelga een inventaris voorgesteld van de technologieën die in haar park verlichtingspalen worden gebruikt. De door Sibelga voorgestelde gegevens tonen een daling van het aantal energieverblindende lampen (bijvoorbeeld hogedrukkwiklampen) aan in het park verlichtingspalen ten voordele van meer efficiënte lampen, zoals hogedruknatriumlampen (zie Grafiek 3 hieronder). Bovendien is de verwijdering van bepaalde energieverblindende lampen noodzakelijk om een normale exploitatie van het park te waarborgen, aangezien deze lampen in 2015 niet meer zullen worden verkocht.

Grafiek 3: Evolutie van het aandeel van hogedrukkwiklampen in het verlichtingspark ten gunste van hogedruknatriumlampen.

Om beter te voldoen aan de eisen van de Europese wetgeving betreffende het eco-ontwerp die minimumprestaties definieert voor de lampen, zal Sibelga binnen de quota die aan elke gemeente worden toegekend, een quotiteit van 10 tot 80% in verhouding tot te vervangen lampen, toewijzen aan de vervanging van niet-conforme lampen. Sibelga stelt zich tot doel om kwiklampen te elimineren tegen 2017 voor de gemeenten waarvan de quotiteit 80% bedraagt en tegen 2015 voor de gemeenten met een lagere quotiteit. In tegenstelling tot de vorige programma's en op aanvraag van Brugel, heeft Sibelga het globale aantal betrokken verlichtingspalen en de verdeling van per gemeente opgegeven.

- **Installatie van dimming:**

Voor 2012 wil SIBELGA haar testprogramma voor dimmingtechnologie³, monitoring van de installaties en de impact op de buurtbewoners voortzetten. Vijf sites in het BHG worden uitgerust voor het testen van zogenoemde 'complete' dimmingsystemen die enerzijds de besturing op afstand van elk individueel lichtpunt mogelijk maken en anderzijds online informatie verstrekken over de toestand van het park. Er worden ook andere testen voorgesteld om de efficiëntie van deze systemen te testen, evenals de impact van het verminderen van de lichtstroom voor de voetgangers en de automobilisten.

Het programma van Sibelga verstrekt echter onvoldoende details over deze testen en onvoldoende specifieke informatie over de implementatie van deze systemen op de wegen en in de openbare ruimten van de gemeenten.

- **Installatie van LED-verlichting:**

Voor 2012 wil Sibelga de reeds begonnen testen voortzetten voor de haalbaarheid van LED-technologie aan de voetgangerswegen met lampen die op twee niveaus werken. Deze lampen zouden worden bestuurd met een aanwezigheidsdetector die het verlichtingsniveau van een gelijkaardig niveau als de rijweg naar een hoger niveau zou brengen om te voldoen aan de regels voor goede praktijken inzake de verlichting van deze voetgangerswegen. Deze testen worden dus voortgezet met de installatie van drie sites aan voetgangerswegen. Deze testen zouden Sibelga in staat moeten stellen om de energiebesparing die deze systemen opleveren, te evalueren.

De zoektocht naar energiebesparingen blijft overigens niet beperkt tot de testen met dimming- of LED-technologieën, maar strekt zich ook uit tot de herdimensionering van de openbare verlichtingsinstallaties naargelang van de wegbekleding. Al deze acties worden gefinancierd met een bedrag van ongeveer 75.946 euro.

6.1.2 Onderhoud van het park

De onderhouds- en reparatie-activiteiten van de openbare verlichtingsinstallaties op de wegen en in de openbare ruimten van de gemeenten, omvatten de systematische en preventieve vervanging van de lampen en de reparatie van verouderde of defecte verlichtingspalen.

³ Dimming is een tijdelijke vermindering van de lichtstroom van de lamp die toelaat om het energieverbruik te verlagen en de lichtvervuiling te beperken.

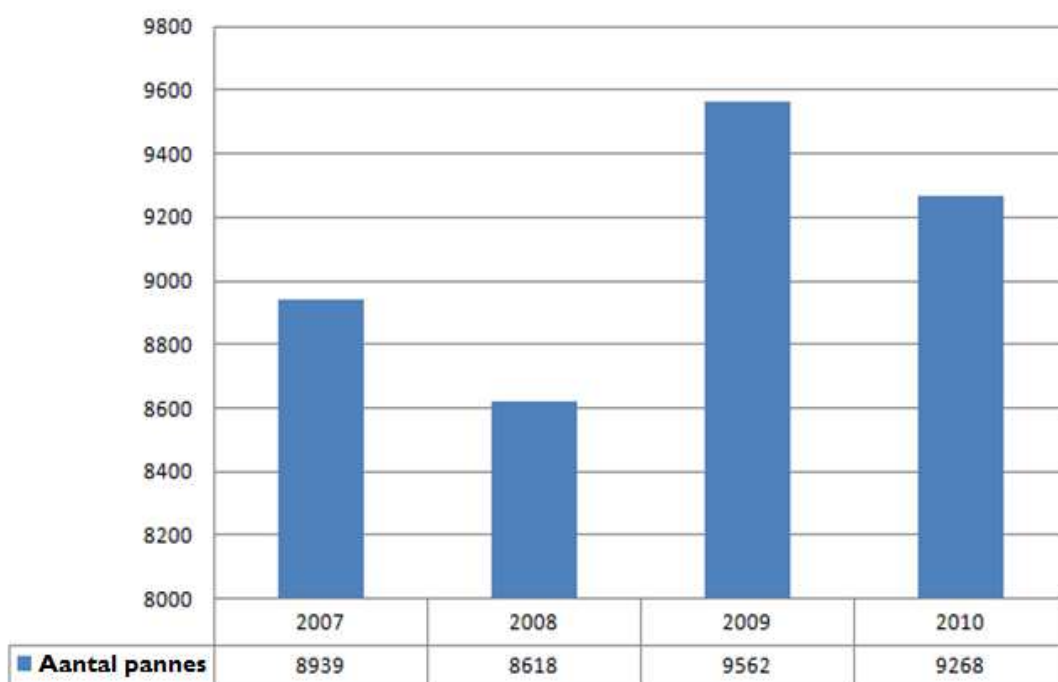
- **Systematische vervanging van de lampen**

Voor 2012 zal Sibelga het programma voor de systematische en preventieve vervanging van de lampen voortzetten om pannes en de bijhorende interventiekosten te vermijden. De enveloppe voor de vervangingen in 2012 bedraagt 30.000 lampen (tegenover 29.500 in 2011). Dit aantal werd geraamd op basis van de gemiddelde levensduur van de lampen (2 jaar voor de zogenoemde 'witte' lampen en 3 jaar voor de 'gele' lampen) en rekening houdend met de jaarlijkse evolutie van het aantal lichtpunten (2% per jaar) in het openbare verlichtingsnet van Sibelga. De budgettaire enveloppe die voor deze vervangingen is voorzien, bedraagt 1.234.541 euro.

- **Reparaties**

De enveloppe die voor de reparatie-activiteiten is bestemd, is gebaseerd op een eenvoudige extrapolatie van de gegevens van de vorige jaren. De geregistreeerde defecten variëren immers aan de hand van verschillende factoren waarop de DNB geen invloed heeft. Grafiek 4 toont de variatie van het aantal pannes in het BHG van het ene jaar tot het andere.

In 2009, toen de winter bijzonder streng was, werd het grootste aantal defecten geregistreerd sinds 2007. In 2010 is het aantal defecten met 3% gedaald ten opzichte van 2009, maar het blijft groter dan in 2008. Deze gegevens hebben Sibelga toegelaten om een budget van 3.668.036 euro voor te stellen voor depannage-activiteiten en reparaties van beschadigingen.

Grafiek 4: Aantal defecten aan verlichtingspalen in het BHG

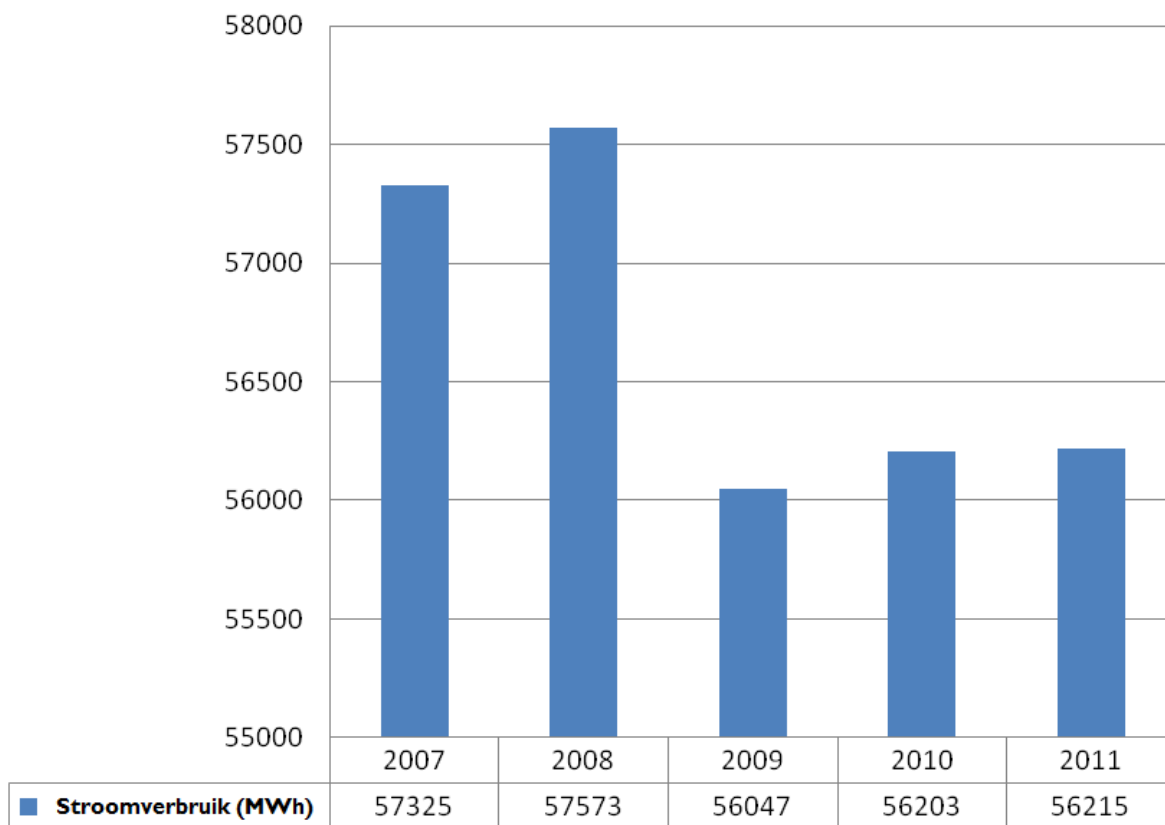
Sibelga blijft overigens verbeteringen registreren met betrekking tot het naleven van de interventietermijnen voor de depannages. Medio 2011 bedroeg het herstelpercentage voor eenmalige defecten aan lampen bijvoorbeeld 94,8% tegenover 89,6% in 2010. Deze cijfers zijn een gemiddelde van de resultaten verkregen door de aannemers en de technici van Sibelga zelf. In de gedoofde delen werd in 89,1% van de gevallen de panne verholpen binnen de wettelijke termijn.

6.2 Stroomverbruik van de verlichtingspalen

6.2.1 Historiek van de vijf laatste jaren

Grafiek 5 toont de evolutie van het stroomverbruik van het verlichtingspark op de wegen en in de openbare ruimten van de gemeenten. Voor 2011 gaat het om een previsioneel verbruik dat in het programma van 2011 werd opgenomen. Het energieverbruik van de verlichtingspalen wordt bovendien niet gemeten, maar geraamd door het aantal werkingsuren te vermenigvuldigen met door Synergrid vooraf vastgestelde vermogensforfaits voor elk type lamp.

Deze ramingen tonen aan dat het energieverbruik de voorbije drie jaar relatief stabiel is gebleven, maar hoger is dan in 2008. Deze evolutie van het verbruik is te wijten aan een betere raming van de werkingsuren van de openbare verlichting en aan de inspanningen om lampen die veel energie verbruiken, te verwijderen.

Grafiek 5: Evolutie van het stroomverbruik van de verlichtingspalen.

6.2.2 Evolutie voor de komende vijf jaar

Voor 2012 bedragen de voorzieningen voor het stroomverbruik van het park verlichtingspalen in dit programma 52.801 MWh, een duidelijke vermindering tegenover het programma van 2011 (zie vorige paragraaf). Deze vermindering is deels toe te schrijven aan het beleid van Sibelga op het vlak van REG voor de openbare verlichting en vooral aan een herziening van het forfaitaire vermogen van bepaalde lampen. Zoals in de vorige paragraaf werd vermeld, wordt het verbruik van een verlichtingspaal niet gemeten, maar geraamd door het aantal werkingsuren te vermenigvuldigen met door Synergrid vooraf vastgestelde vermogensforfaits voor elk type lamp. Ingevolge de conclusies van een onsite meetcampagne heeft Synergrid de vermogensforfaits die voor bepaalde lampen werden gebruikt onlangs verlaagd. Door deze beslissing werd het geïnstalleerde vermogen van het door Sibelga beheerde park verlichtingspalen met 6,8% verlaagd.

Rekening houdend met deze verlaging, bedraagt het budget dat in 2012 aan het stroomverbruik van het park verlichtingspalen wordt toegekend, 7.276.434 euro, een daling van bijna 7% ten opzichte van het budget van 2011.

Voor de komende jaren verwacht Sibelga een relatief stabiel verbruik van de verlichtingspalen en zelfs een dalende trend, gezien de verwachte verbetering van de energie-efficiëntie van de verlichtingspalen en het invoeren van de dimmingsystemen en elektronische ballasten tegen 2015. Sibelga heeft inderdaad aan de hand van goed gedefinieerde hypothesen een raming voorgesteld van de waarschijnlijke evolutie van dit verbruik tegen 2017. Deze hypothesen houden rekening met de impact van het voorgestelde programma en de verwachte verbeteringen voor de komende jaren. Deze hypothesen zullen elk jaar worden vergeleken met de reëel verkregen gegevens om de relevantie ervan te beoordelen.

De elektriciteitsbevoorrading van het park verlichtingspalen op de wegen en in de publieke ruimten gebeurt in het raam van procedures voor overheidsopdrachten. De aan Sibelga toegekende opdracht dekt de volledige periode van 1 januari 2012 tot 31 december 2014. Deze bevoorrading is voor bijna 39% afkomstig van hernieuwbare energiebronnen en kwaliteitswarmtekrachtkoppeling.

6.3 Investeringsprogramma

In overeenstemming met de geldende wetgeving bestaat het programma voor de activiteiten in verband met openbare verlichting op de wegen en in de openbare ruimten hoofdzakelijk uit de uitvoering van de volgende acties:

1. De bouw van openbare verlichtingsinstallaties;
2. Het onderhoud en de vernieuwing van de openbare verlichtingsinstallaties;
3. Het verbruik van de openbare verlichting;
4. De levering van elektriciteit voor tijdelijke festiviteiten op de weg om de afwezigheid van commerciële leveranciers in deze markt te compenseren.

Sinds de inwerkingtreding van de ordonnantie van 20 juli 2011 tot wijziging van de elektriciteitsordonnantie, worden de activiteiten van openbare verlichting (de drie eerste activiteiten in de bovenstaande lijst) uitsluitend gefinancierd door het nettatarief. Dit tarief is echter vast en houdt bijgevolg geen rekening met deze wijziging.

In de vorige jaren werden deze acties gewoonlijk gedeeltelijk gefinancierd door de bijdrage van artikel 26 (50% van de ontvangsten) en het overige gedeelte door het nettatarief.

Voor 2012 bedraagt het totale voorgestelde budget voor de uitvoering van deze activiteiten 23.929.607 euro, een lichte stijging (+1,5%) ten opzichte van het budget voor 2011 (zie tabel 8 hieronder).

Tabel 8: Budget voor de openbare verlichtingsactiviteiten

Begrotingsposten	Programma 2011	Programma 2012
Constructie van de installaties	10.999.792 €	11.565.888 € (+5,15%)
Stroomverbruik	7.815.432 €	7.276.434 € (-6,90%)
Onderhoud en reparaties	4.761.194 €	5.087.285 € (+6,85%)
Totaal	23.576.418 €	23.929.607 € (+1,5%)

Deze stijging is hoofdzakelijk te wijten aan de versnelling van de werken voor de vervanging van het net '50/16⁴' in Ukkel (zie paragraaf 4.3.1 van dit advies) en aan de kosten van de onderhoudsactiviteiten. De werkhypothesen die Sibelga heeft opgesteld voor dit programma, hangen overigens soms af van elementen buiten haar wil, meer bepaald de beperkingen van de markt van de openbare verlichting, de Brusselse context en de prijs van de elektriciteit.

6.3.1 Constructie van de installatie

De activiteiten voor de constructie van de openbare verlichtingsinstallaties, hoofdzakelijk de vernieuwing en de uitbreiding van het park van de verlichtingspalen op de wegen en in de gemeentelijke openbare ruimten van het BHG, nemen de belangrijkste plaats in op het vlak van toegekend budget met 11.565.888 euro, zijnde 5,15% meer dan in het programma van 2011. De hypothesen die werden gebruikt om deze begrotingsenveloppe toe te wijzen, worden hieronder beschreven per type activiteit:

⁴ 3 geleiders van 50 mm² worden gebruikt voor het laagspanningsnet en een draad van 16 mm² voor de besturing van de openbare verlichting.

- **Vervanging van de verlichtingspalen**

Net als in de vorige programma's, is de hypothese die Sibelga gebruikt voor de vervanging van de verlichtingspalen gebaseerd op de geraamde levensduur van de verlichtingspalen (tussen 20 en 25 jaar). Rekening houdend met deze grens, stelt Sibelga zich tot doel om jaarlijks 4 tot 5% van het park verlichtingspalen op de wegen en in de gemeentelijke openbare ruimten te vervangen. Om dat doel te bereiken moeten er 3200 verlichtingspalen worden geïnstalleerd in 2012.

Dit aantal ligt echter nog steeds lager dan in de vorige programma's was voorzien, enerzijds vanwege de onzekerheid in verband met de compensatiemechanismen voor het verdwijnen van de ontvangsten van artikel 26 en anderzijds vanwege de stijging van de eenheidsprijs voor het plaatsen van een verlichtingspaal.

Deze stijging is te wijten aan de meerkosten die het gevolg zijn van de toename van het aantal coördinatiewerken met de andere maatschappijen, aan de verplichtingen in verband met de heraanleg van de voetpaden die verschillen van plaats tot plaats en tot slot aan de overname van de openbare verlichtingssites die door derden werden aangelegd. Gezien deze onzekerheden, heeft Sibelga dus de voorkeur gegeven aan een voorzichtige planning.

Voor de voorlopige enveloppe voor de vervanging van verouderde verlichtingspalen of verlichtingspalen die werden beschadigd door ongevallen, maakt Sibelga geen melding van de geraamde aantallen.

- **Uitbouw van het specifieke openbare verlichtingsnet**

Voor 2012 wil Sibelga de uitbouw van het specifieke openbare verlichtingsnet voortzetten ter vervanging van het verouderde zogenoemde '50/16 net' dat frequente defecten aan de verlichtingspalen veroorzaakt. Het budget dat aan deze activiteit werd toegekend, bedraagt 1.102.961 euro in 2012, meer dan het dubbele van wat in het programma voor 2011 was voorzien.

Dat is gedeeltelijk te wijten aan de toename van de werken in de gemeente Ukkel, waar Sibelga coördinatieaanvragen heeft ontvangen van een andere maatschappij in Brussel.

Voor dit project bevat het programma van Sibelga geen specifieke vermelding van het volume te plaatsen wachtbuizen of van de lengte van de kabels die in het kader van deze activiteit moeten worden getrokken. Voor de opvolging van het project zou het nuttig zijn om de omvang (het aantal wegen of de omvang van het '50/16' net) en de nog te vervangen aantallen te kennen.

- **Afsplitsing van de installaties voor de eindejaarsverlichting**

De campagne voor de regularisatie van de technische configuraties waarbij de installaties die gebruikt worden voor de eindejaarsverlichting, worden aangesloten op openbare verlichtingskasten, werd beëindigd in 2011. Het programma voor 2012 bevat dus geen begrotingsenveloppe voor dit project.

7 Conclusies

1. Sinds 20 augustus 2011 zijn de wijzigingen inzake de bescherming van de consumenten in werking getreden. De toegangsvoorwaarden voor het statuut van 'beschermde afnemer' werden verruimd. Het is ook mogelijk om de bescherming sneller te verkrijgen bij toepassing van de procedure voor de ontbinding van het contract.

Bovendien is Sibelga belast met een controleopdracht betreffende de voorwaarden voor het behoud van het statuut 'beschermde afnemer'.

Al deze wijzigingen vereisen noodzakelijkerwijze aanpassingen aan de werkmethoden van de netbeheerder om zijn opdracht inzake het beheer en de bevoorrading van consumenten in moeilijkheden te vervullen.

De afwezigheid van een voorgeschiedenis en analyses van de nieuwe opdrachten laten in elk geval niet toe om de bijkomende werklast die hieruit voortvloeit nauwkeurig te evalueren. Brugel is echter van mening dat Sibelga in staat zou moeten zijn om een andere theoretische analyse van de evolutie van het aantal 'beschermde afnemers' voor te stellen dan het status quo ten opzichte van de hypothesen die in het programma 2011 werd voorgesteld.

2. Niettegenstaande de opmerkingen die in het vorige punt worden vermeld, stelt Brugel vast dat het door Sibelga ingediende programma en budget de netbeheerder in staat moeten stellen zijn verplichtingen en openbare dienststopdrachten van sociale aard te vervullen.
3. Het programma dat Sibelga voorstelt voor het luik openbare verlichting, neemt de activiteiten over die in de elektriciteitsordonnantie worden beschreven. De te voorziene hoeveelheden voor 2012 werden bepaald op basis van dezelfde hypothesen als in de vorige programma's werden gebruikt. Dit programma behandelt ook de specifieke punten inzake het REG op het vlak van openbare verlichting, meer bepaald de verbetering van de energieprestaties van de verlichtingspalen door energieverslindende lampen te vervangen en door nieuwe lichtbronnen met zeer laag verbruik (LED), of dimmingsystemen voor functionele verlichting te testen. Het programma van Sibelga geeft echter onvoldoende details over deze testen en over een eventuele uitrol van de technologieën die deze testen met succes hebben doorstaan en waarvan de maturiteit werd bevestigd. Brugel vraagt Sibelga om haar strategie op het vlak van de uitrol van deze nieuwe technologieën op de wegen en in de openbare ruimten van de gemeenten meer te detailleren.

* *

*

Bijlagen

Bijlage I: Brief van Sibelga van 23 november 2011: ODV-programma
2012 – aanvullende informatie.